

„Corupția, sistemul judiciar slab și netransparența în sectorul financiar sunt principalele probleme cu care se confruntă Republica Moldova”

Pirkka Tapiola,
Ambasador, șeful Delegației
Uniunii Europene
în Republica Moldova

REFORMA PE SCURT

Noi reguli la Curtea Europeană

Începând cu 1 ianuarie 2014, sunt aplicate condiții mai stricte pentru depunerea unei cereri la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Prima modificare se referă la informațiile și documentele prezentate, care vor permite Curții să examineze cererile și, prin urmare, să-și exercite misiunea într-un mod eficient. Astfel, orice cerere prezentată Curții Europene trebuie să fie completată în întregime și însoțită de copii ale documentelor relevante. Toate cererile incomplete vor fi respinse de Curte. A doua modificare se referă la întreruperea termenului în care o cerere poate fi prezentată la Curte, adică, în termen de șase luni de la pronunțarea unei decizii finale și irevocabile de către instanța de judecată internă. Dosarele incomplete nu vor mai fi luate în considerare și nu vor întrerupe trecerea termenului de șase luni. Totodată, Curtea a elaborat și un nou formular de cerere, care este disponibil pe site-ul www.echr.coe.int.

O lege nepromulgată provoacă nemulțumiri

La 23 decembrie 2013, Parlamentul a adoptat Legea cu privire la Avocatul poporului, care a provocat nemulțumiri în rândul unor organizații neguvernamentale din domeniul drepturilor omului. Organizațiile au solicitat Președintelui Republicii Moldova să nu promulge legea, iar Parlamentului – să o modifice, revenind la condiția anterioară pentru desemnarea Avocatului poporului de activitate notorie în domeniul apărării sau promovării drepturilor omului de cel puțin cinci ani. În timpul votării proiectului în lectura a doua, parlamentarii au introdus cerința ca Avocatul poporului să aibă minim 20 de ani de experiență, cerință considerată discriminatorie și nejustificată de ONG-iști.

În Apelul organizațiilor neguvernamentale se menționează că proiectul de lege, elaborat de Ministerul Justiției, a fost supus consultărilor publice, în cadrul cărora reprezentanții societății civile au venit cu propuneri de îmbunătățire a documentului. Astfel, proiectul propus Parlamentului a reprezentat un consens al diferitor participanți la procesul de luare a deciziilor. Cerința de eligibilitate pentru candidații la funcția de Avocat al poporului de minim 20 de ani de experiență a fost introdusă în lectura a doua în plenul Parlamentului, fără consultare publică sau justificare plauzibilă. „Această condiție nu este justificată, deoarece funcția de Avocat al poporului nu presupune activități care n-ar putea fi efectuate de o persoană care nu are vârsta de 40 de ani sau care nu are 20 de ani de experiență”, se spune în Apelul cu privire la Legea Avocatului poporului.

În prima jumătate a anului 2013, **13** persoane au fost condamnate la închisoare pe un termen **mai mare de 15 ani**, cu **23** de persoane mai puține față de aceeași perioadă a anului 2012

sursa: www.csm.md

Cu bani în buget, dar fără un Palat al Justiției în Chișinău

În 2010, la inaugurarea Palatului Justiției din Basarabeasca, autoritățile promiteau că până la sfârșitul anului 2015, un asemenea edificiu va fi construit și în Chișinău, astfel urmând să fie soluționată problema lipsei de spațiu în instanțele judecătorești din capitală. Deși în buget sunt prevăzuți bani pentru construcția clădirii, până în prezent Palatul Justiției din Chișinău nici nu a fost proiectat.

Anul trecut, ministrul Justiției Oleg Efrim, declara că în curând va fi construit un Palat al Justiției în Chișinău, care va încorpora toate instanțele de judecată din capitală cu circa o sută de judecători.

Șase hectare de pământ pentru Palat

La începutul anului 2014, lucrările de construcție nu au început, nici chiar proiectul Palatului Justiției nu a fost executat. Ministrul Oleg Efrim spune că proiectarea edificiului stagnează deoarece primăria capitalei nu a identificat încă terenul necesar acestei construcții. „Din păcate, nu a fost alocat un teren adecvat pentru o asemenea construcție, astfel, chiar dacă banii sunt bugetați, nu putem iniția proiectarea în lipsa terenului. Ne-am adresat în repetate rânduri la Primăria municipiului Chișinău,

dar nu am primit nici un răspuns”, afirmă Oleg Efrim. De cealaltă parte, autoritățile municipale susțin că suprafața solicitată de Ministerul Justiției este prea mare și primăria nu dispune de un astfel de teren. „Am răspuns ministerului că în fondul municipalității nu avem un teren cu o suprafață așa de mare, de circa șase hectare: un hectar destinat construcției imobilelor, iar alte circa cinci hectare pentru infrastructură, inclusiv parcările”, susține Ion Carpov, șeful Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații funciare din cadrul Primăriei Chișinău. Totodată, arhitectul spune că pe teritoriul municipiului sunt terenuri cu suprafețe mai mari, care însă sunt în proprietatea statului, iar Ministerul Justiției nu are decât să identifice un astfel de teren și să-l solicite de la Guvern. Ministrul Justiției, de asemenea, are o soluție pentru această problemă, însă ea nu poate fi aplicată în următorii ani. „Ar putea fi examinat terenul de sub Penitenciarul nr. 13 din Chișinău care, după cum știți, urmează să fie reamplasat. Însă acest lucru va fi posibil doar după anul 2018, când va fi finalizată construcția noului penitenciar”, susține Oleg Efrim.

Pentru proiectarea și începutul construcției Palatului Justiției din

Chișinău, în bugetul de stat sunt prevăzute circa zece milioane de lei.

La Basarabeasca, Palatul Justiției s-a construit în 24 de ani

În timp ce în capitală autoritățile centrale și cele locale nu pot găsi un teren pentru Palatul Justiției, în raionul Basarabeasca o astfel de instituție activează de mai mult de trei ani. Angajații de aici sunt foarte mulțumiți de condițiile de muncă create. „Înainte, magistrații lucrau într-o clădire veche, cu o singură sală de ședință improvizată. Acum avem săli suficiente și confortabile pentru asigurarea actului justiției”, afirmă Alina Untilă, șefa Secretariatului judecătorei Basarabeasca.

Palatul Justiției din Basarabeasca a fost inaugurat în iulie 2010, după o perioadă îndelungată de construcție (lucrările au început încă în anul 1986, mulți ani au stagnat și au fost finalizate după 24 de ani, în decembrie 2009 fiind alocată ultima tranșă de circa șase milioane de lei pentru efectuarea lucrărilor capitale).

Obiectivul de consolidare a capacităților instituționale ale instanțelor judecătorești, inclusiv examinarea oportunității edificării unui sediu comun pentru toate instanțele din municipiul Chișinău, precum și a construcției și renovării sediilor judecătorilor din întreaga țară, este prevăzut și în Planul de acțiuni al Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016.

Palatul Justiției din Basarabeasca. sursa: www.jbs.justice.md

Al treilea eșec al Adunării Generale a Judecătorilor. Ce urmează?

Nici la Adunarea Generală a Judecătorilor (AGJ) din 17 ianuarie 2014 nu au fost aleși toți membrii Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, pentru cele trei locuri vacante fiind selectat doar un magistrat – Victor Micu de la Judecătoria sectorului Râșcani din municipiul Chișinău, votat de 281 de judecători din cei prezenți la AGJ. Celelalte două funcții de membru al CSM din partea judecătorilor au rămas vacante, deoarece alți candidați la această funcție nu au acumulat numărul necesar de voturi.

Inițial, la concursul pentru funcția de membru CSM s-au înscris 14 judecători, însă înainte de procedura de vot, patru dintre ei au renunțat. „Vreau să-mi retrag candidatura pentru a debloca situația creată”, a declarat Sergiu Furdui, judecător la Curtea de Apel Chișinău. Situația oricum a rămas blocată pentru că AGJ, convocată în acest scop de trei ori în ultimele luni, așa și nu a putut completa componența Consiliului Superior al Magistraturii. Pentru că nu au fost aleși toți membri CSM din partea judecătorilor, s-a propus modificarea Regulamentului AGJ, însă majoritatea magistraților au respins și această propunere, motivând că procedura de alegere a membrilor CSM trebu-

Judecătorul Sergiu Furdui anunță retragerea sa din concurs pentru alegerea membrilor CSM

ie să fie aceeași pentru toți candidații. Ioana Chironet, șefa Aparatului CSM, afirmă că, în aceste condiții, trebuie organizată o altă Adunare a judecătorilor, a patra la număr, pentru a fi aleși ceilalți doi membri CSM: unul din partea curților de apel și altul din partea instanțelor primare.

Adunare la infinit...

Ion Guzun, avocat la Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM), susține că CSM a propus modificarea Regulamentului AGJ fără a avea formulări concrete.

„Odată cu organizarea, la infinit, a Adunării Generale a Judecătorilor, actul justiției este perturbat. În ultima perioadă au fost organizate trei adunări, respectiv, în aceste trei zile, în țară nu a fost planificată nici o ședință de judecată. Dacă judecătorii nu au dorit să-și aleagă membrii CSM și nu au putut modifica Regulamentul AGJ, unica salvare în acest caz este ministrul Justiției care ar putea veni cu o inițiativă de modificare a legii pentru excluderea situațiilor de acest fel”, a declarat expertul.

Colegiul Disciplinar are trei membri noi

Cu toate că magistrații nu au ales toți membri CSM, totuși Adunarea Generală a Judecătorilor a reușit să aleagă trei membri ai Colegiului Disciplinar. Astfel, din partea instanțelor primare a fost selectat Victor Boico, magistrat la judecătoria Buiucani din Chișinău și judecătoarele Eugenia Conoval și Domnica Manole de la Curtea de Apel Chișinău. Colegiul Disciplinar al CSM examinează cazurile privind răspunderea disciplinară a judecătorilor și soluționează solicitările de anulare înainte de termen a pedepselor disciplinare aplicate magistraților.